

08.05.2024

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Ilinniartoqarfinni ilinniakkamik unitsitsiinnartarnerup annikillisarnissaanut atatillugu suliniutit suut aallarnisarneqarsinnaanersut innersuussuteqartussamik Naalakkersuisut nalunaarusiornissaat anguniarlugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiaq atukkanik iluarisimaarinninneq pillugu misissuinerit aallaavigalugit ilinniartoqarfinni qanoq ilinniakkamik unitsitsiinnartarnerup annikillisinnissaanut iluaqutaasussanik imaqassaaq.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit)

Siullermi Nivi Olsen, Demokraatit siunnersummi taama ittumi saqqummiussinernut.

Nunatsinni kikkuugaluarnersugut amerlasuutigut ilaatigut immaqa ima aperisarsimassuugut ilinniarnerit unitsikkakku? Sooq? Aallarteqqikkumaarpiuk imaluunniit soqqinniarpit?

Akissutigineqartartuni peqqutit ikigisassaasimassangillat taama ullutsinni ilinniarnerminni unitsitsiinnartartut amerlatigisimappata, unitsitsiinnartarnermut peqqutit ilarpassui nalusimassavagut tusartarnagilluunniit, taamaalilluta annerusumik ilisimavallaartarnatigit.

Siullertut uanga nammineq ilinniartuunikuullunga unneqqarillunga oqassaguma pingasoriarlunga ilinniakkanni unitsitsinikuuvunga, kisianni ilinniagara 2015 naammassillugu angunikuuara, uanga nammineq aqquaakkakka aallaavigalugit pingasuni taakkunani unissutiginikuusakka eqqaalaassagukkit tassaapput.

Siullertut ilinniariarlunga aallarpunga nuna nalusaqqinnaannut nunamilu tessani najugalimmi ilaquaqtarnanga, paasivara naartulersimallunga qanoq iliussanerlunga nalornilerpunga, ilinniarnera ingerlatiinnassagakku angajoqqaakka tapersortigisassakka ornillunga aggerusukkaluarput piniartutut inuutissarsiuuteqarnertik piniakkanillu killilersugaanertik peqquaallutik aningaasatigut ajornartoorput akissaqanngillat aqqutit taama akisutigitillugit, allatut ajornartumik naggataatigut

uanga nammineq aalajangerpunga ilinniarnera unitsillugu meerartaassannguara erlingaarlugu uannut tapersersuisussat qaninnerpaat ornittariaqarnissaannut, anaananngogoqqaarneq kialluunniit anaanap kisimiittup nalussanngilaa qanoq pisariaqartitsineq annertutigisarnersoq. Annerusumik ilinniarfinniit ilinniarninni ingerlaannarnissannut paasissutissanik tuniorneqanngilanga, paasinnipput tassa angerlarpunga. Aqqutaani silaannakkut angallanneq taama akisutiginera assut kamaakkakku isertuutissanngilara, tassami ilinniarnera nuannarigaluarnermik.

Aappasaatut anaanaalluni kisimiittuulluni meerannguami suli nukangasumik paarsiutigaluni ilinniarluni ingerlaneq oqitsuinnaanngittaqaaq tapersorteqanngikkaanni nukippassuit ilinniarnermut atugassaagaluit meerannguaq sinilertarpoq nungoreersimasut, ila qullit qassit liiterit nakkaasaraluarnerpat ilinniartunut kisimiittunut meeralinnut atugassarititaasut ilaatigut suli pitsaanerusinnaanerannut eqqarsaatiginerini, Tassalu meerannguaq 100%-imi meerannguutikkusullugu anaana stressertoq isigitikkusunnagu kiisalu piffissaqarfineqarpiarani pissappat inuuneq taamaattussaannartut isigissangimmagu taama misigitikkusunnagu tassa ilinniarnera taamaalillunga pilliutigeqqippara. Eqqarsaatigisarsimaqqaakka anaanaasugut taamani kisimiittut ilinniarnermi nalaani atugassarititaasut pillugit, unaannannguarluunniit oqilisaataasinnaasutut isiginikuura meeqlerivianut ullaakkut biliunneqarneq ukiumi persersumi aasami sialussuup ataani, taxanullu ilinniarnimuusiat atorusunnagit. Meeqlerivimmiittuuteqarluni napparsimasoornerit imaaginnavittarput, eqqarsaatigisarnikuura napparsimasoornermi ilinniarnermi qimataannginnissaq eqqarsaatigalugu qanoq iluartigissagaluarnersoq angerlarsimagaluarluni atuaqatit klassemi ilinniartinneqartut malinnaaffigalugit oqaaseqartanngikkaluarluni isigineqanngikkaluarluni isiginngikkaluarlugit kisiannilu meerannguaq napparsimasoq paariutigalugu tusarnaarlugit, qimataagaluttuinnarnermi angummanniarnermi stressilertoorneq pisarmat. Aamma soraaraangama aanissaata tungaanut angerlarlunga ilinniakkeriartorninni ilinniakkerinera meerannguannut kipilerlunga ilaatigut tiguartiffiginngittoortarakku, eqqarsaatigisarnikuura meeqleriviani ilinniakkerisinnaallaraanni meerannguara takoriaannaallugu inersimasunit allanit piffissaqarfingeqaatigaluni pinnguertoq, anaanaq kisimiittumut ilinniartumut meeqleriviup suleqatiginera uannut takorluugaasartut taanna ilaannarivaa. Soorunami ukiut amerlapput qaangjuttut ineriartorneq suli siuariartorpoq atungassarititaasut sutigut arlaatigut pitsanngoriartorsimanersut anaanat ilinniartut kisimiittunut unitsitsiinnarsimasuniit soorunami

paasissallugit soqutiginassapput. Taamanikkummi aamma aqqut.gl-eqanngilaq, massakkut taanna atuuttoq misissuataarnerani paassisutaasinnaasut amerlapput iluarpasillunilu, qanoq atorluarneqatigaa misissuinerit aamma ilagisinnaavaa. Aqqut.gl tassaavoq ilinniartunut aqqutissiuussisunullu neqeroorutissarpassuaqartoq.

Pingajuattut qanignerpaasami nappaammi kræftimi eqqugaasumi peqquteqarmat annerusumi eqqaanngikkaluarlugu ilaatigut unitsitsiinnartarnermut peqqutaasartut ilagimmassuk taamatut eqqaalaaginnarpara.

Ilaatigut aamma ilinniartuunerma nalaani naammattoortarpara studievejlederit uagut kalaallit inooriaasitsinnut paasinnittariaasaat annikittut qallunaatullu annerumik oqaluttuunani ilaatigut ilungersunalaaginnarani paasineqarnissaq ilungersunarsinnaasartoq, tamakku ilanngullugit misissuinerit ilagisinnaavaat.

Misissuiffigineqarsinnaasut ilagisinnaavaat psykoloogimi oqaloqateqarnissamut utaqqineq sivisusarnersoq allanilumi oqaloqatiginninnermut tunngasunut utaqqineq sivisusarnersoq.

Ilinniartut ilinniakkamini unitsitsiinnartarnerat minnerpaaffimmilernissaa immaqa tamatta pingaartitaraarput siunissamilu ilinniarsimasut amerliartornissaat kissaatitta immaqa annerit ilagiuaannarpaat.

Unitsitsiinnartarnerup annikillisarnissaanut suliniutit suut aallarnisarneqarsinnaanersut kiisalu unitsitsiinnartarnerup annikkillisarnissaanut iluaqutaasussanik nalunaarusiaq imaqartussaq naammassilluni saqqummernissaa paasisaqarfinginissaanullu pissangalluta Naleqqamiit siunnersuut taperserlugu taamatut oqaaseqarfingaarpot.

Qujanaq